

Den Danske Lyspris 2019

Vinder af Den Danske Lyspris 2019: **Tivoli Hjørnet**

Udgiver: Dansk Center for Lys

Layout: Ziggy Fugmann

Yderligere eksemplarer:

Dansk Center for Lys

Borupvang 9

2750 Ballerup

Tlf. 47 17 18 00

information@centerforlys.dk

www.centerforlys.dk

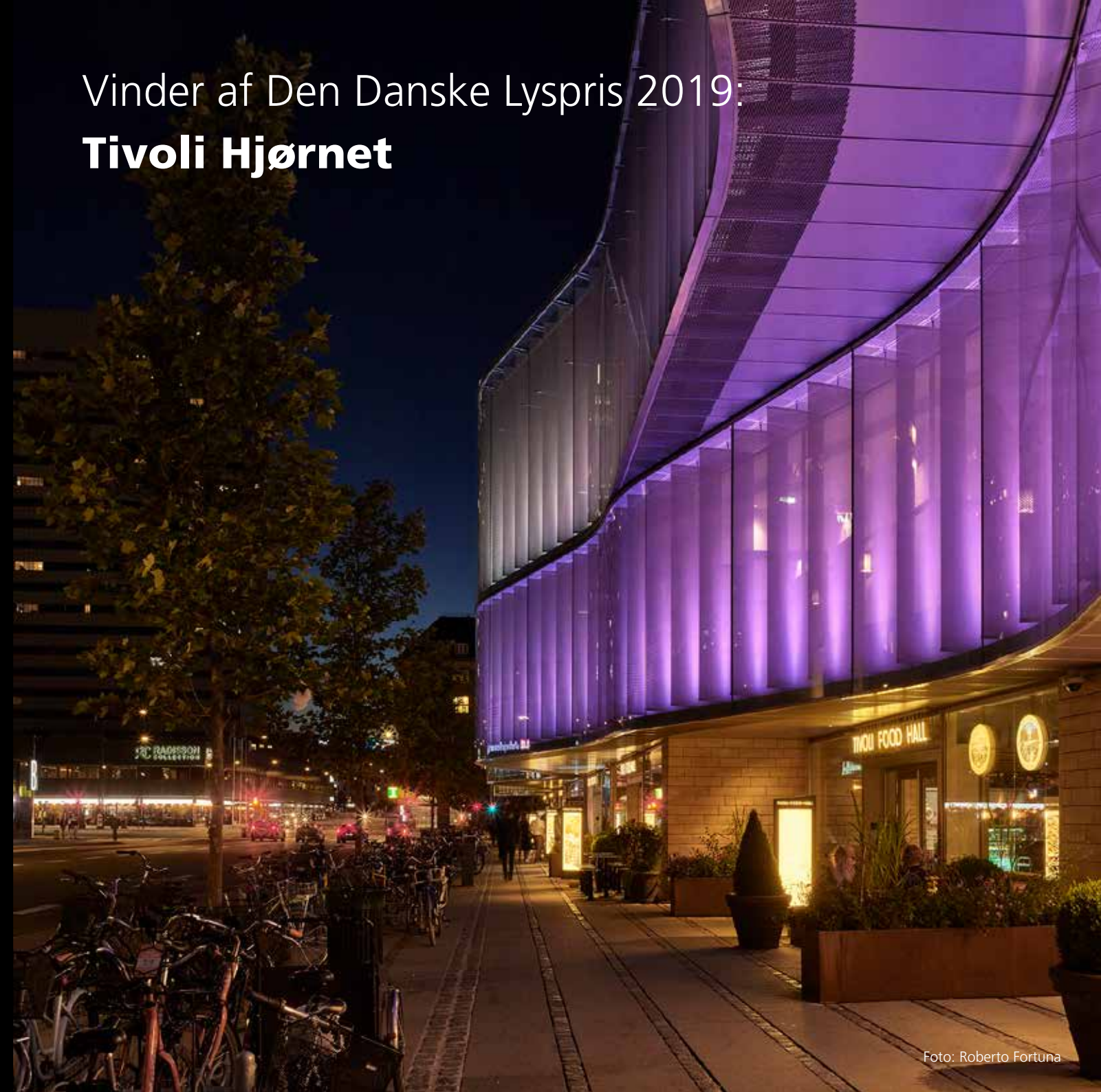
Foto forside: Fra venstre mod højre:

Tivoli Hjørnet. Foto: Lasse Salling

K.B. Hallen og forplads. Foto: Adam Mørk

Enghave kirke. Foto: Jens Lindhe

The Krane. Foto: Egon Gade

Belysning på et højt fagligt niveau

Juryens motivering:

Tivoli Hjørnet indgår med sin bugtende facade som et markant element i byrummet i centrum af København. Den multifunktionelle bygning har et areal på 8.500 kvadratmeter fordelt på tre etager og rummer både Tivoli Food Hall, Hotel Nimb, mødelokaler, restaurant, tagterrasse med udendørs Wellness m.m. Der er tale om et stort og omfattende projekt med usædvanligt mange problemstillinger og dertil professionelt udviklede belysningsløsninger, der understøtter de meget forskellige funktionelle udfordringer exceptionelt og med et højt fagligt niveau. Den dynamiske glasfacade mod Bernstorffsgade og Vesterbrogade synes nærmest tredimensional og er meget smuk. Facadebelysningen skifter tema i løbet af døgnet og året. Et af temaerne viser nordlysens rytmik og skaber en rar, universel stemning i det travle urbane rum. Fremkaldelsen af lysfarver og deres dynamik reflekteres i lamellerne og accentuerer den bugtende glasfacade. Der er en fin accentuering af facadebelysning og graduering ud i Tivoli haven. Overgangen fra boder i food hall, hotelværelser, altan, gårdhave og den videre belysning ud i beplantning og i haven er meget overbevisende. Samspillet mellem de indvendige gangforløb på de øvre etager og den dynamiske facadebelysning er løst meget professionelt. Der er en god belysning af rummet, der sørger for, at der ikke skabes refleksioner i glasfacaden. Højlys på vertikale flader på indervægge er afstemt, så de ikke forstyrrer facadeudtrykket udefra. Man ser kun det reflekterede lys. Justerbare lodrette gardiner sørger for at skærme for direkte sollys ind i bygningen. Belysningen i værelserne i Hotel Nimb er imponerende; enkel, intuitiv og med meget brugervenlig trinfri indstilling af lyset. Belysningen i boderne i Tivoli Food Hall er koordineret, hvilket giver harmoni mellem boder og omgivelser. På tagterrassen skaber den grønne belysning af swimmingpoolen en eksotisk stemning. På utallige niveauer er lyset brugt som stærkt, præcist og meget professionelt virkemiddel til at fremkalde helt magiske stemninger i en kompleks kontekst.

FAKTA

Bygherre: Tivoli A/S

Arkitekt: Pei Cobb Freed & Partners v/Jan Bader

Hovedentreprenør: Hoffmann

Ingeniør: Rambøll

Lysdesigner: Jesper Kongshaug

Armaturlieferandør: Zumtobel, Martin, Louis Poulsen, Møller og Rothe, Superlove, Megaman, Kreon og ACDC

Foto: Roberto Fortuna

Foto: Roberto Fortuna

Foto: Roberto Fortuna

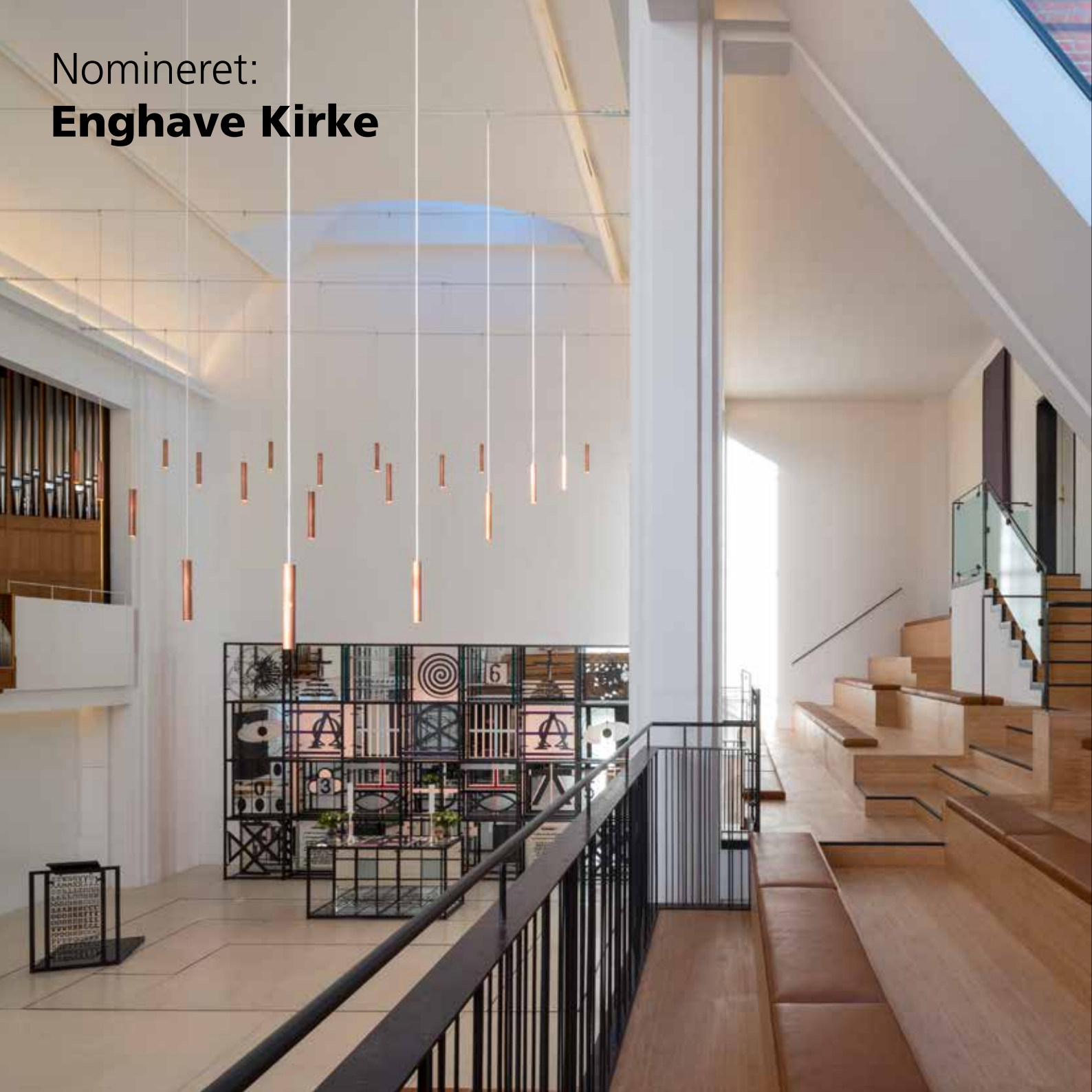

Foto: Roberto Fortuna

Foto: Lina Ahnoff

Nomineret: Enghave Kirke

Sjældent gennemarbejdet indpasning af lyset

Juryens motivering:

Belysningen i Enghave Kirke er et eksempel på en sjældent gennemarbejdet arkitektonisk indpasning med enkle midler. Der er tale om et nærværende og ukompliceret lysdesign med fin forståelse for rummet og for, hvordan det understøtter nye funktioner i et traditionelt kirkerum med lyset som det vigtigste virkemiddel. Ved ombygningen af kirken er der vendt rundt på disponeringen og sørget for et markant øget dagslysindfald. Dagslyset med sidelys og effektivt ovenlysskakt er harmonisk indpasset og fint afstemt med kunstlyset. Lyset understøtter en ny åben forståelse for kirkerummet, der udover de traditionelle kirkelige handlinger også rummer aktiviteter som koncerter, performance osv. Lyset kan styres og giver mulighed for forskellige scenarier ved f.eks. aftenarrangementer. Hierarkiet i lyset, der skal understøtte indgangen til kirkerummet, er løst fint, effektivt og underspillet. Backlighting skaber en usædvanlig fin integration af kunsten omkring altertavlen med lyset som et stærkt virkemiddel. Også her skabes et fantastisk spil af transparens og translucens med enkle midler. Ophængningen med 55 specialdesignede pender skaber en smuk og effektiv bue. Den specialdesignede pendel "Dalende fakkelt", der består af et kobberør med smalle slidser, er flot, enkel og har mange virkemidler. Pendlen har to lyskilder, der lyser op og ned, og som kan styres uafhængigt af hinanden. Lofterne belyses af næsten usynlige lineære armaturer, og de fungerer som reflektorer for et blødt strejflys. Det reflekterede lys skaber rumvirkning og en overbevisende materialitet af kobber, beton og træ, hvilket er meget effektivt og giver et udtryk af robusthed.

FAKTA

Bygherre: Vesterbro Sogn og Stiftøvrighed København

Totalrådgiver: Arkitekterne Frank Maali & Gemma Lalanda MLAS

El-entreprise og montør: Frandsen El A/S

Armaturleverandør: Okholm Lighting A/S. Design af pendlen Dalende Fakkelt: Arkitekt m.a.a. Frank Maali

Foto: Jens Lindhe

Nomineret:
The Krane

Nordisk, minimalistisk lyсdesign skaber lysrum

Juryens motivering:

The Krane viser diskret eksklusiv råhed i samspil med den industrielle kontekst. Den tidligere kulløsskran er nænsomt ombygget og rummer nu hotel, mødelokale og spa samt en tagterrasse. Når man bevæger sig rundt i kranens forskellige rum, går man fra åben udsigt og fuldt dagslys i møderummet til hotelværelsets mørke intimitet. I det fine nordiske, minimalistiske lysdesign er der derfor fokus på at skabe lysrum i de mørke rum og at undgå refleksioner i de store vinduesglas i møderummet. I hotelværelset "Krane-room" sørger små spots i lysskinne i loftet sammen med de sortmalede vægge, loft og gulv for den rolige stemning. Når dørene åbnes ind til det lille indbyggede køkken, brydes mørket af lyset fra små indbyggede spots, der tænder automatisk, og køkkenet fremstår som et varmt lysende element i rummet. Belysningen i møderummet består også af lysskinner monteret i loftet og dertil små læselamper på mødebordet. Overalt i The Krane har der været et professionelt fokus på lys frem for armaturer. En elegant detalje er f.eks. ovenlyset i bruseren. Styrings- og funktionsmæssigt er belysningsopgaven løst professionelt med kontrolpanel til styring af lyset i de enkelte rum. Den udvendige belysning af The Kranes konstruktion er overbevisende elegant og skaber et flot samspil med den historiske kontekst. Smalstrålende spots belyser der, hvor der er brug for det, og lyset fungerer som en stærk stemningsgiver.

FAKTA

Bygherre: Klaus Kastbjerg, Unionkul

Arkitekt: Mads Møller fra Arcgency

El-installatør: Bram el og data

Armaturlieferandør: Anker & Co, XAL, Wästberg, Wever & Ducre og Castaldi

Foto: Egon Gade

Nomineret: K.B. Hallen og forplads

Foto: Adam Mørk

Stemningsskabende belysning iscenesætter oplevelser

Juryens motivering:

Den nye K.B. Hallen bygger videre på den historiske arv i ny fortolkning, som giver nye rammer for nutidens event- og sportsbegivenheder, og bygningen har derfor mange forskellige funktioner. K.B. Hallen er formgivet efter tre grundelementer: buen, gavlen og skiven. Buen er det samlede tag, som genskaber det ikoniske udtryk fra den gamle hal. Gavlen i glas giver kig til hallens indre liv, og skiven indeholder hallens bar- og lounge-områder. Belysningens rolle er at understrege arkitekturen og materialerne og samtidig iscenesætte publikums oplevelse i bygningen. I den multifunktionelle foyer skaber spots på taktfuldt vis stemninger til forskellige events. Spotbelysningen i garderoben er løst på fineste vis. Det er blændfrit og med en usædvanlig fin spredning af lyset. Det markante, buede loft i selve hallen spænder over et stort areal og fungerer vha. belysningen som et stemningskabende element. Der er anslag til raffineret belysning af det buede loft, hvilket er en ekstremt svært at opnå. Der er et traditionelt kunstlys i møderum, og dagslysindtaget i møderummene gennem facadehullerne fungerer mest som ornament. Både indvendigt i foyeren og udvendigt respekterer lysdesignet kunstværket "Buen", skabt af lyskunstner Viera Collaro. Værket fungerer som signaturlighting for bygningen og er ikke en del af den belysning, der er indstillet til prisen. Belysningen på forpladsen, der fungerer både som travl passage for publikum, arrangementsafviklere og lokale borgere samt som rekreativt område, er løst fint. Den skaber en stemning af, at oplevelsen inde i huset allerede starter ved ankomst til pladsen. Belysningen fra de rettede spots på nabobygningerne sørger for oplysning af tilkørsel. Der er nem og gennemtænkt tilgang til installationer, og det er dejligt at opleve at dem, der varetager den daglige drift, er glade for byggeriet og belysningen.

Foto: Silla Herbst

Foto: Christensen & Co Arkitekter

FAKTA

Bygherre: Københavns Boldklub (K.B.)

Bygherrerådgiver: Rossen Consult

Arkitekt og totalrådgiver: Christensen & Co Arkitekter

Ingeniør: Rambøll

Landskab: Marianne Levinsen Landskab

Byggeledelse: H+Arkitekter

Lysdesign: Jesper Kongshaug LightingDesign.dk

Belysningsleverandører: Zumtobel, Simes, ACDC og Osram

Fakta om prisen

Formål

Hensigten med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på lys og mennesker. Dette sker ved at fremhæve spændende, veldesignede og veludførte lysprojekter i Danmark. Prisen skal samtidig medvirke til at profilere lysbranchen og Dansk Center for Lys.

Om prisen

Den Danske Lyspris er en hæderspris, som belønnes med et diplom og en plakette. Anlæggets ejer modtager prisen, og æren deles med de fagfolk, som har haft hovedansvar for udformningen af lysløsningen. Prisen uddeles en gang årligt af Dansk Center for Lys, og udvælgelsen foretages af en bredt sammensat jury. Det vindende projekt indstilles også til Den Nordiske Lyspris, som uddeles hvert andet år.

Projekter, som kan komme i betragtning til prisen

- Lysprojekter og løsninger, hvor lys er et bærende element. Projektet kan indeholde kunstlys eller en kombination af kunst- og dagslys, indendørs eller udendørs
- Projekter, hvor lysløsningen har menneskers liv og behov i centrum
- Gode og veludførte anlæg og løsninger. Projektets størrelse har ingen betydning
- Projekter med et opsigtsvækkende, gennemtænkt eller nyskabende hovedgreb inden for lys

Projekter, som ikke kan komme i betragtning til prisen

- Rene lysarmaturløsninger eller vinduer
- Midlertidige lysløsninger som f.eks. festivallys, teaterlys og events
- Ren lyskunst
- Reklameinstallationer såsom skilte
- Anlæg på Færøerne eller Grønland

Bedømmelseskriterier

I bedømmelsen indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter, energiforbrug og driftsøkonomi. Der lægges stor vægt på løsningens relation til mennesker, idet dette hovedgreb skal være nøje detaljeret i forhold til: Blændingsbegrænsning, brugssituationer, variation og dynamik, fokusering, stemninger, oplevelser, brugergrupper, lysfordeling, lysets eventuelle biologiske virkning på brugerne eller lysløsningens kommunikative effekt. Løsningen skal være udformet under hensyntagen til de energi- og driftskrav, man bør stille til et moderne belysningsanlæg. Anlægget skal være taget i brug inden for de seneste to år.

Tidligere vindere

Det Kongelige Teaters nye skuespilhus (2008)
Nye perroner på København H (2009)
Nordvestparken i København (2010)
Aalborg Havnefront (2011)
Lynetten i København (2012)
Gl. Hellerup Gymnasium (2013)
Novo Nordisk: Nyt domicil i Bagsværd (2014)
VILLUM Window Collection i Søborg (2015)
Nørreport Station i København (pladsen) (2016)
Vadehavscentret i Vester Vedsted (2017)
Noma i København (2018)

Jury 2019

Akademisk Arkitektforening: Kasper Pilemand, seniorarkitekt m.a.a.
Bygherreforeningen: Claus Roikjer, arkitekt m.a.a.
Dansk Center for Lys: Niels Knudsen, formand for DCL, (juryformand)
Dansk Energi: Ditte Mikkelsen, civ.ing., konsulent
Danske Landskabsarkitekter: Rune Bugge Jensen, landskabsarkitekt mdl
Lysdesignuddannelserne: Ellen Kathrine Hansen, arkitekt m.a.a., ph.d., lektor i lysdesign
Foreningen af Rådgivende Ingeniører: Christina Augustesen, lysdesigner
Tekniq: Søren Nørregaard-Vinther, projektleder, elinstallatør

Sponsorer:

FAGERHULT

ZUMTOBEL Group

Dansk Center for Lys
www.centerforlys.dk